

УДК 656.18

Тарасенко О. В.<sup>1</sup>, Качанська Д. А.<sup>2</sup>

<sup>1</sup>старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

<sup>2</sup> студ. гр. Т-311 НУ «Запорізька політехніка»

## **ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ МІКРОМОБІЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ НА МІСЬКИХ ВУЛИЦЯХ**

Електричні самокати за декілька років стали звичним явищем на вулицях міст по всьому світу, включаючи Україну, та міцно увійшли в наше життя. З інвентарю для розваг або спорту, вони перетворилися на основний спосіб пересування містом для мільйонів людей.

Завдяки електричним самокатам набрав популярності термін мікромобільність. Мікромобільність – новий тип (переважно) міської мобільності, що пов'язаний з використанням низки легких транспортних засобів, пристосованих для поїздки однієї людини. Мікромобільні транспортні засоби можуть ефективно використовуватися для боротьби зі зниженням кількості транспортних заторів, забрудненням повітря та кліматичними змінами на планеті [1].

Активне використання мікромобільних транспортних засобів на вулицях міст як в різних країнах так і в Україні, виявили ряд складнощів щодо умов їх використання:

Відсутність нормативної бази.

На початку експлуатації електричних самокатів не були врегульовані права та обов'язки користувачів персонального електричного транспорту, що неодноразово призводило до правових труднощів з класифікацією події, яка сталася під час руху мікромобільного транспортного засобу. Тільки в березні

2023 року електричні самокати, моноколеса та інші персональні засоби пересування в Україні законодавчо визнали транспортними засобами. Про це йдеться в Законі України «Про деякі питання використання транспортних засобів, оснащених електричними двигунами, та внесення змін до деяких законів України щодо подолання паливної залежності і розвитку електрозарядної інфраструктури та електричних транспортних засобів».

В законі легкі електричні транспортні засоби тепер поділені на дві категорії:

- легкий персональний електричний транспортний засіб, який має максимальну конструктивну швидкість у діапазоні до 25 кілометрів на годину;

- низькошвидкісний легкий електричний транспортний засіб, який має максимальну конструктивну швидкість, що є меншою або дорівнює 50 кілометрів на годину та більшою за 10 кілометрів на годину, та споряджену масу не більше ніж 600 кілограмів [2].

Однак, це тільки перший крок. Необхідно впровадити зміни до Правил дорожнього руху України заради врегулювання використання такого транспорту, зокрема заборони руху по тротуарах.

Відсутність відповідної інфраструктури.

Рух мікромобільних транспортних засобів по тротуарах зі швидкістю до 25 км/год створює небезпеку для руху пішоходів. Дозвіл електричним самокатам рухатися по проїзній частині поруч з автомобілями призводить до зростання кількості дорожньо-транспортних подій за їх участю. Тому найбільш розумним варіантом їх експлуатації є використання велосипедних доріжок, на яких планується організувати безпечний рух електричних самокатів. Однак відсутність розвиненої мережі велосипедних доріжок заважає безпечному впровадженню масового користування мікромобільних транспортних засобів. Причому велосипедну інфраструктуру необхідно розвивати у взаємодії з громадськими активістами, враховувати їх бачення зручної експлуатації.

Культура використання.

В великих містах з великою кількістю компаній, що пропонують прокат електричних самокатів, місцеві мешканці стикаються з перешкодами для руху пішоходів у вигляді покинутих посеред тротуару засобів мікромобільності на підході до станції метрополітену або зупинки наземного маршрутного транспортного засобу. Наприклад, влада Парижу вимушена була провести референдум стосовно заборони прокату електричних самокатів в своєму місті. Офіційні результати опитування показали, що майже 90% голосів висловилися за заборону пристроїв із батарейним живленням. Референдум був скликаний у відповідь на зростання кількості людей, які отримали травми та загинули на електричних самокатах у столиці Франції.

Необхідно на місцевому рівні приймати рішення стосовно майданчиків для зберігання мікромобільних транспортних засобів або очікування їх оренди.

Безпека експлуатації.

В умовах експлуатації електричних самокатів необхідно прописати наступні вимоги: обов'язкове використання шолома, бажана наявність дзеркала заднього виду, гальмівних сигналів та фари. Також важливо врахувати вікові обмеження щодо користування такими засобами на вулично-дорожній мережі.

Узагальнюючи вищевказане, безпечне та комфортне використання мікромобільних транспортних засобів на міських вулицях потребує розробки, прийняття та впровадження багатьох заходів.

## **СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1. Tarasenko O. V. Electric scooters, experience of use: advantages and disadvantages/O. V. Tarasenko, L. O. Vasylieva, I. M. Raida, D. A. Kachanska //«Modern engineering and innovation technologies», Germany, Karlsruhe///Issue 32, Part 2, April, 2024. Pp. 3-12.

2. Закон України «Про деякі питання використання транспортних засобів, оснащених електричними двигунами, та внесення змін до деяких законів України щодо подолання паливної залежності і розвитку електрозарядної інфраструктури та електричних транспортних засобів»: веб-сайт. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2956-IX#Text>